

Ecologisch onderzoek

**Aanleg HyTransPort waterstoftransportleiding
(DN600)**

Veldinspectie ecologie Lot West

projectnummer 0475831.100
definitief revisie 00
18 juli 2022

Ecologisch onderzoek

Aanleg HyTransPort waterstoftransportleiding (DN600)

Veldinspectie ecologie Lot West

projectnummer 0475831.100

documentnummer Gasunie: HTP.RTM-P-NGU-OMG-OND-ECO-001-V00 Ecologisch onderzoek Lot West

definitief revisie 00

18 juli 2022

Auteurs

H. Zomer (JM Ecologie)

J. Melis (JM Ecologie)

Opdrachtgever

N.V. Nederlandse Gasunie

Concourslaan 17

9727 KC GRONINGEN

Gecontroleerd:

J. Melis

Antea Group is aangesloten bij het
Netwerk Groene Bureaus

De informatie in voorliggende rapportage is (deels) afkomstig uit de NDFF en mag niet zonder

datum

18 juli 2022

beschrijving

definitief

vrijgave

A. Wiegersma

Inhoudsopgave

Blz.

1	Inleiding	1
1.1	Aanleiding	1
1.2	Ligging	1
2	Uitvoering onderzoeken	2
2.1	Methodiek	2
3	Resultaten	3
3.1	Resultaten inventarisatie	3
4	Conclusie en advies	6
5	Bronnen	7

Bijlage 1: Wettelijk kader

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

In de haven van Rotterdam staat de aanleg van de 32 kilometer lange waterstoftransportleiding HyTransPort gepland. Deze leiding zal gaan lopen vanaf het waterstofconversiepark op “Terrein A” op de Maasvlakte tot aan Shell in Pernis. Voor de aanleg van deze leiding, is een bureaustudie uitgevoerd door Bureau Stadsnatuur (Zwarte, N. de & G. Bakker. 2021) om de effecten op flora en fauna beschermd onder de Wet natuurbescherming door het planvoornemen in kaart te brengen.

Uit de bureaustudie is gebleken dat de voorgenomen werkzaamheden mogelijk een negatief effect hebben op de volgende beschermde soorten/soortgroepen: jaarrond beschermde nesten (van buizerd), broedgevallen van algemene broedvogels, glad biggenkruid en de rugstreeppad.

Ter voorbereiding van de constructiefase is aan Antea Group gevraagd in 2022 een veldinventarisatie uit te voeren om de aanwezigheid van beschermde natuurwaarden en invasieve exoten (in verband met het verspreidingsrisico) op en nabij het tracé in kaart te brengen. In deze rapportage worden de resultaten van de uitgevoerde inventarisatie gepresenteerd en wordt een advies gegeven ter voorbereiding op het opstellen van het ecologisch werkprotocol ten behoeve van de aanleg van de waterstoftransportleiding. In dit op te stellen werkprotocol zullen ook maatregelen worden opgenomen ten behoeve van de overige aanwezige beschermde soorten en soortgroepen.

Omdat de locaties van jaarrond beschermde nesten (buiserd) reeds bekend zijn, de aanwezigheid van nesten van algemene broedvogels in juni geen representatief en betrouwbaar beeld geeft over de aanwezigheid in de toekomst en rugstreeppadden niet eenvoudig met een eenmalig bezoek geïnventariseerd kunnen worden (enkel geschikt habitat in combinatie met bekende aanwezigheid zoals beschreven in voorliggende bureaustudie) zal voor deze soorten een ecologisch werkprotocol op basis van de bureaustudie worden opgesteld.

1.2 Ligging

De leiding wordt aangelegd over een 32 km lang tracé, liggend in de leidingstroken parallel aan de Maasvlakteweg, Beerweg, Moezelweg, Droespolderweg en Botlekweg (Figuur 1.1) en is opgedeeld in 100 routekaarten (KR). Het tracé is onderverdeeld in Lot West en Lot Oost. Dit rapport heeft betrekking op het tracédeel Lot West (routekaarten 001 t/m 063).

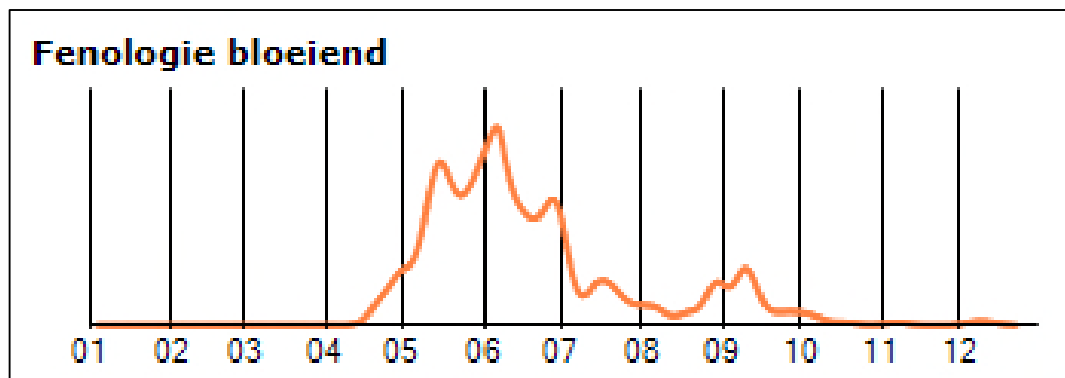

Figuur 1.1. Ligging van het tracé HyTransport (bron achtergrond: Esri), rode lijn is scheiding Lot West/Lot Oost.

2 Uitvoering onderzoeken

2.1 Methodiek

Voor de inventarisatie naar groeilocaties van glad biggenkruid is de optimale periode tijdens de bloeitijd (Figuur 2.1), daarom is op 22 juni 2022 het gehele tracé onderzocht op de aanwezigheid van glad biggenkruid. Er is een buffer van 25 meter aan beide zijden van het tracé gehanteerd in verband met de werkstrookbreedte.

Figuur 2.1. Fenologie bloeitijd glad biggenkruid (bron Floron).

Het glad biggenkruid komt in het havengebied van Rotterdam verspreid en in aanzienlijke dichtheden voor. Er wordt gesproken over honderdduizenden exemplaren van de soort. Als pionierssoort van een dynamisch (onder andere door aanleg van nieuwe leidingen in leidingstroken) en schraal milieu, biedt het havengebied, en dan met name de Maasvlakte, uitstekende groeiplaatsomstandigheden voor deze soort. Het is daarom onmogelijk om elke individuele plant in kaart te brengen. Tijdens de inventarisatie worden groeivlakken ingetekend, waarbij wordt genoteerd hoe hoog de dichtheid van planten binnen dit groeivlak is (hoog, gemiddeld of laag).

Tegelijkertijd met deze inventarisatie is naar groeiplekken van Japanse duizendknoop gezocht; welke in deze tijd van het jaar (en zelfs na maaiwerkzaamheden) goed te herkennen zijn.

3 Resultaten

3.1 Resultaten inventarisatie – glad biggenkruid

Figuur 3.1. Groeivlakken glad biggenkruid (rood gearceerd) KR-001 t/m KR-017. Een zwaardere arcering duidt op een hogere groeidichtheid.

Figuur 3.2. Groeivlakken glad biggenkruid (rood gearceerd) KR-018 t/m KR-032. Een zwaardere arcering duidt op een hogere groeidichtheid.

Figuur 3.3. Groeivlakken glad biggenkruid (rood gearceerd) KR-033 t/m KR-049. Een zwaardere arcering duidt op een hogere groeidichtheid.

Figuur 3.4. Groeivlakken glad biggenkruid (rood gearceerd) KR-050 t/m KR-063. Een zwaardere arcering duidt op een hogere groeidichtheid.

Tabel 3.1 Samenvattende tabel per Routekaart; groen gemarkeerd komt overeen met voorliggende bureaustudie en rood gemarkeerd komt niet overeen met de bureaustudie.

Routekaart	Glad biggenkruid	Dichtheid	Routekaart	Glad biggenkruid	Dichtheid
KR-001	Nee	-	KR-033	Nee	-
KR-002	Nee	-	KR-034	Nee	-
KR-003	Nee	-	KR-035	Nee	-
KR-004	Ja	Hoog	KR-036	Nee	-
KR-005	Ja	Hoog	KR-037	Nee	-
KR-006	Ja	Gemiddeld	KR-038	Nee	-
KR-007	Ja	Gemiddeld	KR-039	Nee	-
KR-008	Ja	Gemiddeld	KR-040	Ja	Gemiddeld
KR-009	Ja	Gemiddeld	KR-041	Nee	-
KR-010	Ja	Gemiddeld	KR-042	Nee	-
KR-011	Ja	Gemiddeld	KR-043	Nee	-
KR-012	Ja	Gemiddeld	KR-044	Nee	-
KR-013	Ja	Gemiddeld	KR-045	Ja	Gemiddeld
KR-014	Ja	Gemiddeld	KR-046	Nee	-
KR-015	Ja	Gemiddeld	KR-047	Nee	-
KR-016	Ja	Hoog	KR-048	Ja	Laag
KR-017	Ja	Hoog	KR-049	Ja	Laag
KR-018	Ja	Hoog	KR-050	Nee	-
KR-019	Ja	Hoog	KR-051	Ja	Hoog
KR-020	Ja	Hoog	KR-052	Ja	Hoog
KR-021	Ja	Hoog	KR-053	Ja	Hoog
KR-022	Ja	Hoog	KR-054	Ja	Hoog
KR-023	Ja	Hoog	KR-055	Ja	Hoog
KR-024	Ja	Hoog	KR-056	Ja	Laag
KR-025	Ja	Hoog	KR-057	Ja	Laag
KR-026	Ja	Hoog	KR-058	Ja	Laag
KR-027	Ja	Laag	KR-059	Ja	Laag
KR-028	Ja	Laag	KR-060	Ja	Laag
KR-029	Nee	-	KR-061	Ja	Laag
KR-030	Nee	-	KR-062	Nee	-
KR-031	Nee	-	KR-063	Nee	-
KR-032	Nee	-			

3.1 Resultaten inventarisatie – Japanse duizendknoop

Er zijn op het tracé geen groeilocaties van Japanse duizendknoop aangetroffen. Wel zijn enkele groeilocaties binnen de aangehouden bufferzone van 25 meter bekend.

Tabel 3.2 Samenvattende tabel per Routekaart; groen gemarkeerd komt overeen met voorliggende bureaustudie en rood gemarkeerd komt niet overeen met de bureaustudie.

Routekaart	Japanse duizendknoop	Opmerking
KR-028	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-029	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-032	Ja	Groeilocaties half in bufferzone; extra voorzichtigheid geboden
KR-033	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-034	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-035	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-036	Nee	Niet aangetroffen, ook niet in directe omgeving
KR-051	Ja	Buiten bufferzone; locatie vermijden als aanrijroute/opslag

4 Conclusie en advies

Glad biggenkruid

Uit de veldinventarisatie uitgevoerd in juni 2022 blijkt dat op 39 van de 63 routekaarten groeiplaatsen van glad biggenkruid aanwezig zijn (62%). Ook blijkt dat ten opzichte van de voorliggende bureaustudie (2021) dat er 20 van de 63 routekaarten (32%) een wijziging heeft plaatsgevonden in de aanwezigheid van glad biggenkruid (soort verdwenen/soort gevestigd).

Glad biggenkruid is een pionierssoort van een dynamisch milieu en groeit het beste op open, zonnige, warme, stikstofarme en zanderige plaatsen. Juist in het Havengebied Rotterdam is door aanleg van nieuwe leidingen in leidingstroken dergelijk habitat in wisselende, maar grotere hoeveelheid aanwezig. Vanwege het pionierskarakter van de soort kunnen groeilocaties tussen verschillende jaren sterk verschillen; de soort vestigt zich vanuit de aanwezige zaadbank snel op nieuwe ontstaan geschikte groeiplaatsen (door graafwerkzaamheden) en zal onderhevig aan concurrentie van andere soorten planten in een verder gevorderd successiestadium van het habitat vlug verdwijnen. Deze snelle veranderingen in groeiplaatsen zijn ook terug te zien in de verschillen die worden aangetroffen tussen de bureaustudie uit 2021 en de veldinventarisatie van 2022.

De werkzaamheden zullen plaatsvinden in de laatste drie kwartalen van 2023 (detailplanning nog niet bekend). Daarom moeten worden geconcludeerd dat groeiplaatsen van glad biggenkruid nog kunnen wijzigen, alvorens de werkzaamheden starten. De uitgevoerde inventarisatie geeft een goede indicatie, maar is dus niet definitief of leidend.

Jaarlijks wordt er een inventarisatie door het Havenbedrijf uitgevoerd op aanwezige beschermde natuurwaarden binnen het havengebied, waarin onder andere de groeiplaatsen van glad biggenkruid worden onderzocht. Deze inventarisatie zal te vinden zijn in de Natuurwijzer van het Havenbedrijf.

Alvorens de werkzaamheden starten, zal door de begeleidende ecooloog een mapping moeten worden uitgevoerd om te onderzoeken op welke locaties van het tracé rekening gehouden dient te worden met de aanwezigheid van glad biggenkruid. Op locaties waar glad biggenkruid aanwezig is dient gewerkt te worden onder de gebiedsontheffing (met doorschrijving) en een ecologisch werkprotocol. Tevens dient het ecologisch werkprotocol de overige aanwezige beschermde natuurwaarden (zie bureaustudie) te behandelen.

Japanse duizendknoop

Er is buiten de bufferzone één routekaart aangetroffen waar Japanse duizendknoop aanwezig is. Op deze locatie dient de groeiplek onaangetaast te blijven door aanrijroutes en/of tijdelijke opslaglocaties niet op deze groeilocatie te plaatsen.

Er is één routekaart (KR032) aangetroffen waar Japanse duizendknoop zich (deels) bevindt binnen de bufferzone. Op deze locatie is extra voorzichtigheid geboden; er mogen geen werkzaamheden plaatsvinden in de groeiplaats. De begeleidend ecooloog markeert de groeiplaats (3 meter vanaf de buitenste zichtbare scheuten) en informeert betrokken uitvoerend personeel. Indien werkzaamheden dienen plaats te vinden binnen de markering dient eerst overlegt te worden met Havenbedrijf Rotterdam.

5 Bronnen

BIJ12, 2017. Kennisdocumenten. Bij12, Utrecht.

Zwarte, N. de & G. Bakker. 2021. Bureau studie waterstoftransportleiding haven Rotterdam. Rapportnummer 440. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Zwarte N. de, et al, Gedragscode Wet natuurbescherming Havenbedrijf Rotterdam 202-2025, bSR rapport 325, 2020, Bureau Stadsnatuur Rotterdam.

De Zwarte, N. & G. Bakker. 2014. Managementplan beschermde soorten Havengebied Rotterdam 2015. Gedragscode en eisen voor omgang met beschermde flora en fauna. bSR-rapport 240. Bureau Stadsnatuur, Rotterdam.

Port of Rotterdam. Protocol Duizendknoop. Geraadpleegd via:

<https://www.portofrotterdam.com/sites/default/files/2021-05/protocol%20duizendknoop.pdf>

Bijlagen

Bijlage 1: Wettelijk kader

Een van de doelen van de Wnb is de bescherming van inheemse flora en fauna. Vanuit deze wet is bij ruimtelijke ingrepen de initiatiefnemer verplicht op de hoogte te zijn van de mogelijk voorkomende beschermde natuurwaarden binnen het plangebied. Het uitgangspunt van de wet is dat geen schade mag worden toegebracht aan beschermde soorten, tenzij dit uitdrukkelijk is toegestaan (het 'nee, tenzij' – principe). Bepaalde handelingen, waaronder ruimtelijke ingrepen, waarbij beschermde soorten in het geding zijn, zijn slechts bij uitzondering en onder voorwaarden mogelijk. Hieronder wordt uitgelegd welke verbodsbepalingen gelden, welke vrijstellingen er gelden en op welke gronden ontheffingen kunnen worden aangevraagd.

Verbodsbepalingen soortbescherming

In de Wnb is soortbescherming opgedeeld in drie categorieën. Voor elke categorie gelden verschillende verbodsbepalingen die onder andere zijn vermeld in artikel 3.1, 3.5 en 3.10 van de Wnb. In het tekstkader van deze Bijlage (zie volgende pagina) staan de artikelen uitgeschreven. Het gaat om de volgende drie categorieën:

- soorten van de Vogelrichtlijn;
- soorten van de Habitatrichtlijn, inclusief bijlage I en II uit Verdrag van Bern en bijlage I uit Verdrag van Bonn;
- 'andere soorten' (onderdeel A 'fauna' en onderdeel B 'flora'), oftewel de Nationale soorten.

Voor soorten vallend onder bovenstaande beschermingsregimes geldt dat ze in principe niet (opzettelijk) gedood en verstoord mogen worden, ook verblijfplaatsen mogen niet vernietigd worden. Bij Vogelrichtlijnsoorten is opgenomen dat verstoring is toegestaan indien de verstoring niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende soort. Dit geldt echter niet voor Habitatrichtlijnsoorten, inclusief bijlage I en II Bern en bijlage I Bonn (zie Tabel A van deze bijlage voor een uiteenzetting van soorten. Voor de 'andere soorten' geldt dat verstoring is toegestaan. Soorten die zijn opgenomen in bijlage A en B van de Wnb ('andere soorten') zijn opgenomen in tabel B en C van deze Bijlage.

Verbodsbepalingen Wet natuurbescherming artikel 3.1, 3.5 en 3.10

Artikel 3.1 Beschermingsregime soorten Vogelrichtlijn

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Artikel 3.5 Beschermingsregime soorten Habitatrichtlijn

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.

Artikel 3.10 Beschermingsregime andere soorten

1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden:
 - a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;
 - b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
 - c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.
2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen:
 - a. in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden, daaronder begrepen het daarop volgende gebruik van het ingerichte of ontwikkelde gebied;
 - b. ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen;
 - c. ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden;
 - d. ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren;
 - e. in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw;
 - f. in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer;
 - g. in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, of
 - h. in het algemeen belang.
3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden.

Tabel A. Soorten die vallen onder artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV, Bern bijlage II, Bonn bijlage I).

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	boomkikker	Zoogdieren <i>landzoogdieren</i>	hamster
	geelbuikvuurpad		otter
	heikikker		bever
	kamsalamander		hazelmuis
	knoflookpad		lynx
	rugstreeppad		noordse woelmuis
	vroedmeesterpad		wilde kat
	poelkikker		wolf
Dagvlinders	moerasparelmoervlinder	Zoogdieren <i>vleermuizen</i>	baardvleermuis
	apollovlinder		Bechsteins vleermuis
	boszandoog		bosvleermuis
	donker pimperlblauwtje		Brandts vleermuis
	grote vuurvlinder		franjestaat
	pimperlblauwtje		gewone grootoorvleermuis
	tijmblauwtje		grijze grootoorvleermuis
	zilverstreephooibeestje		grote hoefijzerneus
Haften	oeveraas		grote rosse vleermuis
Kevers	brede geelrandwaterroofkever		ingekorven vleermuis
	gestreepte waterroofkever		kleine dwergvleermuis
	juchtleerkever		kleine hoefijzerneus
	vermiljoenkever		laatvlieger
Libellen	mercurwaterjuffer		meervleermuis
	bronslibel		mopsvleermuis
	gaffellibel		noordse vleermuis
	gevlekte witsnuitlibel		rosse vleermuis
	groene glazenmaker		ruige dwergvleermuis
	noordse winterjuffer		tweekleurige vleermuis
	oostelijke witsnuitlibel		vale vleermuis
	rivierrombout		watervleermuis
	sierlijke witsnuitlibel		gewone dwergvleermuis
Nachtvlinders	teunisbloempijlstaart	Zoogdieren <i>zeezoogdieren</i>	walrus
Reptielen	Dikkopschildpad, Kemps zee-schildpad, lederschildpad, soepschildpad		Bultrug, gewone vinvis bruinvis dwergpotvis
	gladde slang		gestreepte dolfijn
	muurhagedis		gewone dolfijn
	zandhagedis		gewone spitsdolfijn
Sporenplanten	geel schorpioenmos		grijze dolfijn
	tonghaarmuts		kleine zwaardwalvis
	kleine vlotvaren		narwal
Vissen	steur		orka
	houting		tuimelaar
Weekdieren	Bataafse stroommossel		witflankdolfijn, witsnuitdolfijn

	platte schijfhoren		noordse vinvis, potvis
Zaadplanten	liggende raket, zomerschroeforchis		butskop
	drijvende waterweegbree		dwergvinvis
	groenknolorchis		griend, witte dolfijn
	kruipend moerasscherm		spitsdolfijn van gray

Tabel B. “Overige Soorten” onderdeel A behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel a.

Soortgroep	Nederlandse naam	Soortgroep	Nederlandse naam
Amfibieën	Alpenwatersalamander	Vissen	Beekdonderpad
	Bruine kikker*		Beekprik
	Gewone pad*		Elrits
	Kleine watersalamander*		Europese rivierkreeft
	Meerkikker*		Gestippelde alver
	Middelste groene kikker*		Grote modderkruiper
	Vinpootsalamander		Kwabaal
	Vuursalamander		
Dagvlinders	Aardbeivlinder	Zoogdieren	Aardmuis*
	Bosparemoervlinder		Boommarter
	Bruin dikkopje		Bosmuis*
	Bruine eikenpage		Bunzing**
	Donker pimperlblaauwtje		Damhert
	Duinparemoervlinder		Das
	Gentiaanblaauwtje		Dwergmuis*
	Grote paremoervlinder		Dwergspitsmuis*
	Grote vos		Edelhert
	Grote vuurvlinder		Eekhoorn
	Grote weerschijnvlinder		Egel*
	Iepenpage		Eikelmuis
	Kleine heivlinder		Gewone bosspitsmuis*
	Kleine ijsvogelvlinder		Gewone zeehond
	Kommavlinder		Grote bosmuis
	Pimperlblaauwtje		Grijze zeehond
	Sleedoornpage		Haas*
	Spiegeldikkopje		Hermelijn**
	Veenbesblaauwtje		Huisspitsmuis*
	Veenbesparemoervlinder		Konijn*
Reptielen	Veenhooibeestje		Molmuis
	Veldparemoervlinder		Ondergrondse woelmuis*
	Zilveren maan		Ree*
	Adder		Rosse woelmuis*
Libellen	Hazelworm		Steenmarter
	Levendbarende hagedis		Tweekleurige bosspitsmuis*
	Ringslang		Veldmuis*
	Beekrombout		Veldspitsmuis*
	Bosbeekjuffer		Vos*
	Donkere waterjuffer		Waterspitsmuis
	Gevlekte glanslibel		Wezel**
	Gewone bronlibel		Wild zwijn
	Hoogveenglanslibel		Woelrat*
	Kempense heidelibel		

	Speerwaterjuffer	Kevers	Vliegend hert
--	------------------	---------------	---------------

Soorten met een asterisk (*) zijn opgenomen in provinciale vrijstellingen. Soorten met een dubbele asterisk (**) zijn in alle provincies, behalve Noord-Holland en Noord-Brabant, vrijgesteld. In Limburg is daarnaast de molmuis vrijgesteld, in Friesland de steenmarter en in Noord-Brabant het wild zwijn. Voor Limburg geldt dat in bepaalde perioden van het jaar de hazelworm, levendbarende hagedis, steenmarter en de eekhoorn vrijgesteld zijn.

Tabel C. “Overige Soorten” onderdeel B behorend bij artikel 3.10, eerste lid, onderdeel c.

Soortgroep	Nederlandse naam	Nederlandse naam	Nederlandse naam
Planten	Akkerboterbloem	Groensteel	Roggelelie
	Akkerdoornzaad	Groot spiegelklokje	Rood peperboompje
	Akkerogentroost	Grote bosaardbei	Rozenkransje
	Beklierde ogentroost	Grote leeuwenklauw	Ruw parelzaad
	Berggamander	Honingorchis	Scherpkruid
	Bergnachtorchis	Kalkboterbloem	Schubvaren
	Blaasvaren	Kalketrip	Schubzegge
	Blauw guichelheil	Karthuizeranjer	Smalle raai
	Bokkenorchis	Karwijselie	Spits havikskruid
	Bosboterbloem	Kleine ereprijs	Steenbraam
	Bosdravik	Kleine Schorseneer	Stijve wolfsmelk
	Brave hendrik	Kleine wolfsmelk	Stofzaad
	Brede wolfsmelk	Kluwenklokje	Tengere distel
	Breed wollegras	Knollathyrus	Tengere veldmuur
	Bruinrode wespenorchis	Knolspirea	Trosgamander
	Dennenorchis	Korensla	Veenbloembies
	Dreps	Kranskarwij	Vliegenorchis
	Echte gamander	Kruiptijm	Vroege ereprijs
	Franjegtiaan	Lange zonnedaauw	Wilde averuit
	Geelgroene wespenorchis	Liggende ereprijs	Wilde ridderspoor
	Geplooid vrouwenmantel	Moerasgamander	Wilde weit
	Getande veldsla	Muurbloem	Wolfskers
	Gevlekt zonneroosje	Naakte lathyrus	Zandwolfsmelk
	Glad biggenkruid	Naaldenkervel	Zinkviooltje
	Gladde zegge	Pijlscheefkalk	Zweedse kornoelje
	Groene nachtorchis		

Zorgplicht

In de Wet natuurbescherming is in artikel 1.11 de zorgplicht opgenomen. In het tekstkader hieronder staat het wetsartikel uitgeschreven.

Artikel 1.11

1. Een ieder neemt voldoende zorg in acht voor Natura 2000-gebieden, bijzondere nationale natuurgebieden en voor in het wild levende dieren en planten en hun directe leefomgeving.
2. De zorg, bedoeld in het eerste lid, houdt in elk geval in dat een ieder die weet of redelijkerwijs kan vermoeden dat door zijn handelen of nalaten nadelige gevolgen kunnen worden veroorzaakt voor een Natura 2000-gebied, een bijzonder nationaal natuurgebied of voor in het wild levende dieren en planten:
 - a. dergelijke handelingen achterwege laat, dan wel
 - b. indien dat achterwege laten redelijkerwijs niet kan worden gevergd, de noodzakelijke maatregelen treft om die gevolgen te voorkomen, of
 - c. voor zover die gevolgen niet kunnen worden voorkomen, deze zoveel mogelijk beperkt of ongedaan maakt.
3. Het eerste lid is niet van toepassing op handelen of nalaten in overeenstemming met het bij of krachtens deze wet of de Visserijwet 1963 bepaalde.

De zorgplicht houdt in dat planten en dieren niet onnodig vernield/gedood of verstoord mogen worden. Dit betekent dat handelingen (of het nalaten hiervan) waarvan men weet, of redelijkerwijs kan vermoeden, dat ze nadelig zijn voor planten en/of dieren niet mogen worden uitgevoerd. Wanneer dergelijke handelingen toch uitgevoerd moeten worden, moeten maatregelen, voor zover dit in redelijkheid kan, worden genomen om de nadelige gevolgen te voorkomen of zoveel mogelijk te beperken. Er dient bijvoorbeeld zo gewerkt te worden dat dieren kunnen ontsnappen en het kan nodig zijn om soorten te verplaatsen (bijvoorbeeld planten en amfibieën). Deze algemene zorgplicht geldt voor elke soort en elk individu in Nederland.

Vrijstellingen

Onder bepaalde voorwaarden geldt een algemene vrijstelling of een ontheffingsplicht van de verbodsbepalingen in de Wnb. Welke voorwaarden verbonden zijn aan de vrijstelling of ontheffing hangt af van de dier- of plantensoorten die voorkomen in het onderzoeksgebied en de provincie waarin de activiteit plaatsvindt. Hiertoe worden verschillende beschermingsregimes onderscheiden.

Provinciale Vrijstelling Nationale soorten ('andere soorten').

Met betrekking tot de 'andere soorten' zijn per provincie beleidsregels opgesteld waarin voor een deel van deze soorten vrijstelling is verleend. Het Rijk heeft ook een vrijstelling gemaakt voor projecten die vallen onder hun bevoegdheid (projecten van nationaal belang). Zoals ook te herleiden is uit de tabel (tabellen A en B), hangt het per provincie af welke soort is vrijgesteld van de verbodsbepalingen in artikel 3.10, ook de grond waarvoor een vrijstelling geldt kan ook variëren tussen provincies.

Indien de Nationale soorten niet zijn vrijgesteld en daarmee het voornemen de gestelde verboden in artikel 3.10 overtreedt, dient een ontheffing aangevraagd te worden bij de provincie waarin het voornemen plaatsvindt.

Ontheffingen

Indien een soort niet onder een vrijstelling valt of niet gewerkt kan worden volgens een gedragscode, dient er een ontheffing te worden aangevraagd. Deze moet ingediend worden bij het bevoegd gezag. Dit is de provincie waarin de activiteit plaatsvindt.

Een ontheffingsaanvraag wordt getoetst aan drie criteria:

1. Er bestaat geen andere bevredigende oplossing;
2. De activiteit leidt niet tot verslechtering van de staat van instandhouding; en
3. Er is sprake van een in de wet genoemd belang.

In tabel D worden de belangen waaronder een ontheffing kan worden aangevraagd, opgesomd. Let daarbij op dat er voor Nationale soorten ('andere soorten') meer ontheffingsgronden beschikbaar zijn dan voor de beschermde soorten onder artikel 3.1 en 3.5. Indien de activiteit bestaat uit een ruimtelijke inrichting of ontwikkeling zou alleen een ontheffing afgegeven kunnen worden voor Nationale soorten. Mochten desondanks soorten uit de Vogel- en/of Habitatrichtlijn, Bern en Bonn voorkomen bij ruimtelijke ontwikkelingen, dan kunnen mitigerende maatregelen worden opgesteld. Er kan dan voor de zekerheid een ontheffing worden aangevraagd om de mitigerende maatregelen goed te keuren.

Tabel D. Ontheffingsgronden waarop een ontheffing verleend mag worden per categorie (artikel 3.1, 3.5 en 3.10).

Ontheffingsgronden		Artikel 3.1	Artikel 3.5	Artikel 3.10
		Soorten van de Vogelrichtlijn	Soorten van de Habitatrichtlijn, Bonn & Bern	Andere soorten
1	Er bestaat geen andere bevredigende oplossing	X	X	X
2	Leiden niet tot verslechtering van de staat van instandhouding	X	X	X
3	Opsomming van: volksgezondheid en openbare veiligheid	X	X	X
	veiligheid van luchtverkeer	X	Nee	X
	ter voorkoming van schade aan gewassen, vee, bossen, visserij	X	X	X
	ter bescherming van Flora en Fauna	X	X	X
	voor onderzoek, onderwijs, uitzetten en herinvoeren van soorten / teelt	X	X	X
	dwingende reden van groot openbaar belang, met inbegrip van sociale of economische aard en met inbegrip van voor milieuwezenlijke gunstige effecten	Nee	X	X
	ruimtelijke inrichting of ontwikkeling	Nee	Nee	X
	schade en overlast, ter beperking omvang populatie, ter bestrijding van lijden en ziekte, bestendig beheer en onderhoud, algemeen belang	Nee	Nee	3.10 2a-g

Procedure ontheffingsaanvraag

Voor Nationale soorten ('andere soorten') welke zijn opgenomen in de provinciale vrijstellingen geldt een vrijstelling. Dit betekent dat u geen ontheffing van de Wet natuurbescherming hoeft aan te vragen, maar u wel de zorgplicht moet nakomen. Voor Nationale soorten die niet zijn vrijgesteld, dient u een ontheffing beschermde soorten aan te vragen of te werken conform een gedragscode.

Voor soorten van de Vogel- en Habitatrichtlijn, Conventie van Bern en Conventie van Bonn geldt dat als u kunt werken volgens een goedgekeurde gedragscode er een vrijstelling geldt. U hoeft geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen, maar u moet uw activiteiten aantoonbaar uitvoeren zoals in de gedragscode staat. Tevens blijft de zorgplicht gelden. Indien u niet kunt werken volgens een gedragscode, maar u kunt maatregelen nemen om de functionaliteit van de voortplantings- en/of vaste rust- en verblijfplaats te garanderen (zogenoemde mitigerende maatregelen), dan hoeft u ook geen ontheffing beschermde soorten aan te vragen. Wilt u zeker weten of uw mitigerende maatregelen voldoende zijn, en er inderdaad geen ontheffing nodig is? Vraag dan een ontheffing aan om uw maatregelen goed te keuren.

Indien u geen mitigerende maatregelen kunt nemen, dan dient een ontheffing te worden aangevraagd bij het bevoegd gezag. Voor de ontheffingsaanvraag is het noodzakelijk te weten welke soorten aanwezig zijn, zodat gerichte mitigerende maatregelen kunnen worden getroffen. Het bevoegd gezag zal, indien het akkoord is met het aangeleverde stappenplan waarin de aanpak voor mitigatie beschreven wordt, een zogenoemde 'verklaring van geen bedenkingen' (vvgb) afgeven. Daarmee zegt zij in feite dat een ontheffing niet noodzakelijk is wanneer men zich bij de uitvoering houdt aan het opgestelde stappenplan.

Overgangsrecht

In het Besluit natuurbescherming is opgenomen dat de ontheffingen afgegeven onder het oude recht, gelden als ontheffingen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften, beperkingen en voorwaarden gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Op het tijdstip van inwerkingtreding van de Wnb zullen de onafgeronde ontheffing aanvragen, ingediend vóór inwerkingtreding, conform de nieuwe wet worden behandeld. Ontheffing aanvragen van voor de inwerkingtreding zullen worden afgehandeld door RVO. Aanvragen die later ingediend worden zullen afgehandeld worden door de provincies (of het Rijk).

De gedragscodes worden verlengd tot het moment van in werking treden van de Wet natuurbescherming en de nieuwe gedragscodes definitief zijn goedgekeurd.

Natuurnetwerk Nederland (NNN)

De nieuwe naam voor de ecologische hoofdstructuur (EHS), het natuurnetwerk Nederland (NNN). De term EHS werd in 1990 geïntroduceerd in het Natuurbeleidsplan (NBP) van het toenmalige ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit (LNV). In 2013 is het natuurbeleid gedecentraliseerd naar de provincies. In hetzelfde jaar hebben de twaalf provincies met de staatssecretaris van het ministerie van EZ definitieve afspraken gemaakt in het Natuurpact. In 2014 werd de term 'EHS' vervangen door 'NNN'.

Dit beleid blijkt noodzakelijk te zijn doordat de Nederlandse natuur steeds meer onder druk staat, bijvoorbeeld door huizenbouw, aanleg van wegen en industrie. Toch leeft bij veel Nederlanders de wens om natuurgebieden in de buurt te hebben. Natuur geeft rust en biedt ruimte voor recreatie.

De overheid heeft daarom extra geld uitgetrokken om de Nederlandse natuur te beschermen en verder te ontwikkelen. Door nieuwe natuur te ontwikkelen, kunnen natuurgebieden met elkaar worden verbonden. Zo kunnen planten zich over verschillende natuurgebieden verspreiden en dieren van het ene naar het andere gebied gaan. Het totaal van al deze gebieden en de verbindingen ertussen vormt het natuurnetwerk Nederland (NNN).

Het NNN is een netwerk van gebieden in Nederland waar de natuur voorrang heeft. Het netwerk helpt voorkomen dat planten en dieren in geïsoleerde gebieden uitsterven en dat natuurgebieden hun waarde verliezen. Het NNN kan worden gezien als de ruggengraat van de Nederlandse natuur. Het NNN bestaat uit:

- bestaande natuurgebieden, reservaten, natuurontwikkelingsgebieden en zogenaamde robuuste verbindingen;
- landbouwgebieden met mogelijkheden voor agrarisch natuurbeheer (beheergebieden);
- grote wateren (zoals de kustzone van de Noordzee, het IJsselmeer en de Waddenzee).

Het NNN is een plan in uitvoering. De doelstelling van het Natuurpact is om 80.000 hectare nieuwe natuur in te richten vóór 2027.

Natura 2000-gebieden

In de Wnb zijn bepalingen vanuit de Europese Vogelrichtlijn en Habitatrichtlijn verwerkt. De Europese richtlijnen verplichten de lidstaten gebieden aan te wijzen met speciale beschermingszones (de Natura 2000-gebieden). Het doel hiervan is om de aangewezen habitattypes en habitats van soorten in een gunstige staat van instandhouding te behouden of te herstellen.

De lidstaten moeten maatregelen treffen om de kwaliteit van deze habitats en habitats van soorten niet te laten verslechteren of te voorkomen dat er geen storende factoren optreden voor de soorten waarvoor de zones zijn aangewezen.

Voor activiteiten of projecten die schadelijk zijn voor de beschermde natuur, geldt een vergunningplicht. Hierdoor is in Nederland een zorgvuldige afweging gegarandeerd bij projecten die gevolgen kunnen hebben voor natuurgebieden. Meestal verlenen de provincies de vergunningen, maar soms doet het Ministerie van Economische Zaken dit.

Bestaand gebruik

Voor handelingen die op 31 maart 2010 bekend waren bij het gevoegd gezag en die sinds deze datum niet meer in betekenende mate zijn gewijzigd is het niet meer noodzakelijk om een vergunning aan te vragen. Deze datum kan van een later tijdstip zijn indien een Natura 2000-gebied na 31 maart 2010 is aangewezen als beschermd gebied. Zie ook artikel 2.9 lid 2.

Overgangsrecht

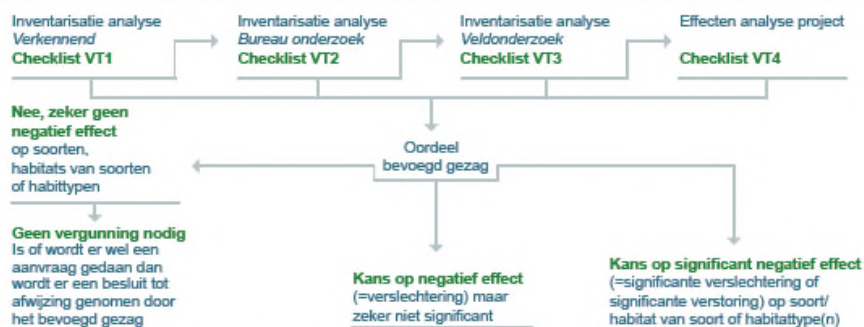
In de Wnb (artikel 9.4) is opgenomen dat de vergunningen afgegeven onder het oude recht, gelden als vergunningen onder de Wet natuurbescherming. Daarbij blijven dezelfde voorschriften gelden. Dit geldt eveneens voor omgevingsvergunningen en vvgb's.

Beschermde Natuurmonumenten hebben vanaf inwerkingtreding van de Wnb niet langer een beschermde status. Daardoor zijn deze gebieden alleen nog ruimtelijk beschermd (Barro, bestemmingsplannen).

Het volgende schema toont de vergunningprocedure in het kader van de Natuurbeschermingswet. Een Voortoets geeft aan of er wel of geen (negatieve) negatieve effecten zijn te verwachten. Zijn er geen negatieve effecten te verwachten, dan hoeft er geen vergunning beschermde gebieden aangevraagd te worden. Indien er kans is op negatieve effecten, kan een habitattoet een verdiepingsslag geven om aan te tonen hoe groot deze negatieve effecten zijn. Mocht er kans zijn op significant negatieve effecten, is het mogelijk om een ADC-toets uit te voeren. Wordt er voldaan aan de eisen, dan kan er een vergunning worden afgegeven met voorschriften en beperkingen.

VOORTOETS

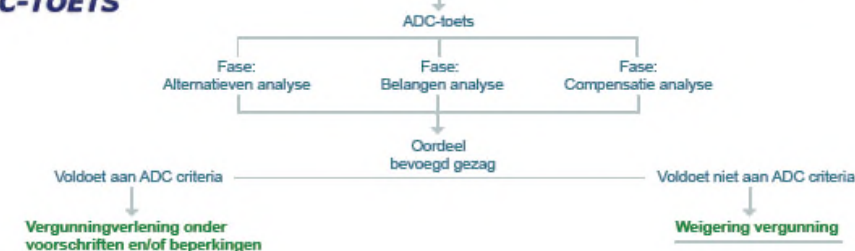
INVENTARISATIE VOORTOETS: De voortoets is niet verplicht maar wel verstandig om uit te voeren. Alle fasen VT1 t/m VT4 kunnen onderdeel zijn van de voortoets. Het kan ook zijn dat al na fase VT1 de effecten bekend zijn. Het bevoegd gezag moet die conclusie trekken.

HABITATTOETS

ADC-TOETS

De informatie die in dit rapport is opgenomen is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde(n) en kan persoonlijke of vertrouwelijke informatie bevatten. Gebruik van deze informatie, door anderen dan de geadresseerde(n) en gebruik door hen die niet gerechtigd zijn van deze informatie kennis te nemen, is niet toegestaan. De informatie is uitsluitend bestemd om te worden gebruikt door de geadresseerde, voor het doel waarvoor dit rapport is vervaardigd. Indien u niet de geadresseerde bent of niet gerechtigd bent tot kennisneming, is openbaarmaking, vermenigvuldiging, verspreiding en/of verstrekking van deze informatie aan derden is niet toegestaan, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group en wordt u verzocht de gegevens te verwijderen en direct melding te maken bij security@anteagroup.nl. Derden, zij die niet geadresseerd zijn, kunnen geen rechten aan dit rapport ontleen, tenzij na schriftelijke toestemming door Antea Group.

Over Antea Group

Antea Group is het thuis van 1500 trotse ingenieurs en adviseurs. Samen bouwen wij elke dag aan een veilige, gezonde en toekomstbestendige leefomgeving. Je vindt bij ons de allerbeste vakspecialisten van Nederland, maar ook innovatieve oplossingen op het gebied van data, sensing en IT. Hiermee dragen wij bij aan de ontwikkeling van infra, woonwijken of waterwerken. Maar ook aan vraagstukken rondom klimaatadaptatie, energietransitie en de vervangingsopgave. Van onderzoek tot ontwerp, van realisatie tot beheer: voor elke opgave brengen wij de juiste kennis aan tafel. Wij denken kritisch mee en altijd vanuit de mindset om samen voor het beste resultaat te gaan. Op deze manier anticiperen wij op de vragen van vandaag en de oplossingen voor morgen. Al 70 jaar.

Contactgegevens

Tolhuisweg 57
8443 DV HEERENVEEN
Postbus 24
8440 AA HEERENVEEN
T. 0513-634567
E. arnold.wiegersma@anteagroup.nl

www.anteagroup.nl

Copyright © 2022

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd en/of openbaar worden gemaakt door middel van druk, fotokopie, elektronisch of op welke wijze dan ook, zonder schriftelijke toestemming van de auteurs.